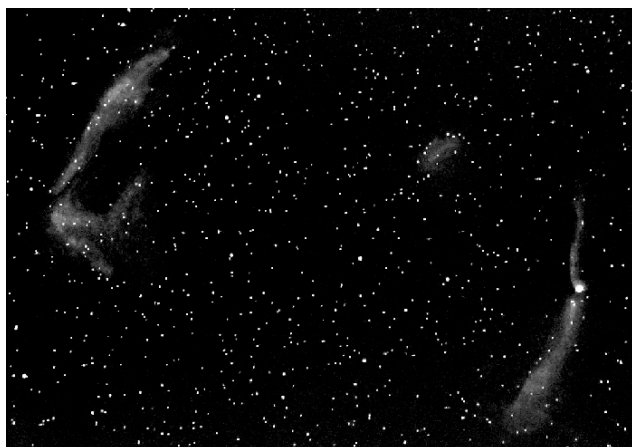

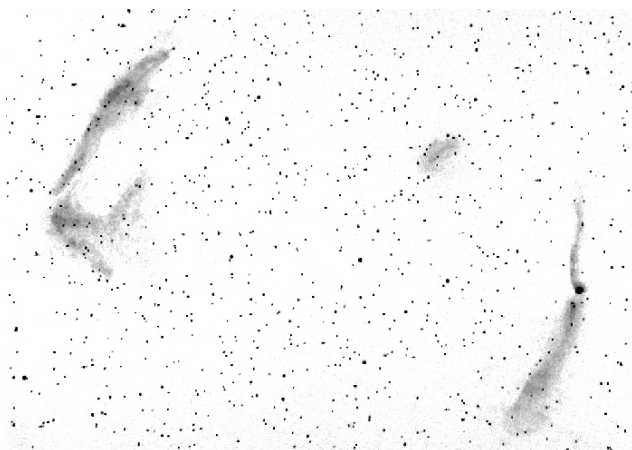
Risba meglice Cirus

Narisano v noči s 3. junija na 4. junij 2005 na Javorniku med 01:30 in 02:30 SEPČ.

- ★ Instrument: binokular Vixen, 20 × 125 mm, zorno polje binokularja 3°, uporabljen UHC filter.
- ★ Orientacija risbe: sever zgoraj, vzhod levo.
- ★ Velikost risbe: 4° × 3°.
- ★ Tiskane so zvezde do 12,0 magnitude.
- ★ Mejna magnituda za prosto oko približno 6,5.

Cirus.

Cirus - negativ.

Postopek risanja je podrobneje predstavljen v prispevku "Risanje astronomskih objektov" v Mesečniku številka 65 (junij 2005).

Aleš Arnšek

Jupiter, 28. junija 2009

V juniju je bilo sicer nekaj lepih večerov, ki so se podaljšali tja v polnoč, a se je vreme pokvarilo, ko je nastopil čas za opazovanje Jupittra. Ali pa sem ugodne priložnosti prespal, kdo bi vedel.

28. junija sem se zbudil okoli treh in opazil, da Jupiter lepo sveti razmeroma visoko na nebu. Takoj sem začel pripravljati svoj veliki teleskop za opazovanje. Na balkon sem ga bil privlekel nekaj dni prej tik preden se je ulilo, zato sem bil priključil samo akumulator, nanj pa polnilec. Ker je kazalo napolniti tudi baterijo, ki skrbi za GPS, nisem priključil kontrolne ročke, ampak sem teleskop prižgal kar brez nje za 48 ur.

Za opazovanje sem moral pritrčiti še iskalo, zenitno ogledalo z okularjem in seveda kontrolno ročko. Rečeno – storjeno, a ta čas je Jupiter prekril manjši oblak. Ravno prav velik, da sem na računalniku pogledal, kako je z lunami in Rdečo pego.

Na vzhodu Ganimed, na zahodu Evropa in Kalisto. Io je bila očitno za planetom, Rdeča pega se je približevala planetovemu poldnevniku. Pogled skozi teleskop je dal računalniku prav, a me je motilo, da teleskop ni bil dobro kolimiran. Za kolimacijo sem uporabil kar Ganimeda in tako sliko opazno poboljšal. Kaj pa se dogaja z Jupitrom na ravniku? Tam dobiva bulo! Je to Io? Opazujem, dokler se bula ne odcepi. Tudi računalnik pokaže, da se je Io pridružila Ganimedu na vzhodni strani.

Kje pa je Rdeča pega? Doslej sem opazoval s povečavo 108×, ozračje ni popolnoma mirno, a se le odločim, da bom uporabil lečo Barlow. Pri povečavi 215× takoj uvidim, da kolimacija še ni čisto v redu. Spet mi pomaga Ganimed – in šele zdaj sem pri povečavi, ki se jo uporablja za resnejšo kolimacijo. Slika postane imenitna, Rdeča pega je lepo vidna, čeprav je zelo bleda. Vidim, da je vrtnec, ki za seboj vleče oziroma odriva sosednja pasova. Tudi v ostalih pasovih vidim podrobnosti, slika pa je precej bolj blede barv, kot jih kažejo posnetki, ki jih na spletu redno objavlja Christopher Go.

Povečavo napnem še na 538×. Skoraj preveč, a vztrajam. Še enkrat izboljšam kolimacijo in s tem med drugim dosežem, da jasno vidim refrakcijo in nemirnost našega ozračja. Poleg tega opazim tudi kapilare in rdeče krvničke v svoji mrežnici – jasno, izhodna zenica pri tej povečavi meri le pol milimetra!

Zdaj prežim na trenutke, ko ozračje popolnoma obmiruje. Ni jih malo, spleča se počakati. Refrakcije, ki jo povzroča ozračje, na površju samem skoraj ni

MESEČNEGA SESTANKA JULIJA IN AVGUSTA NI

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

opaziti, zato so podrobnosti neverjetno lepo in ostro izrisane. Takega pogleda na Jupiter še nisem doživel. Nič čudnega, saj doslej še nisem opazoval s tako velikim in dobrim teleskopom, ki ga lahko med opazovanjem nastavljam, da prikaže najboljšo sliko. Res, teleskop ob postelji ima kar precej prednosti.

Astronomski mrak se je končal, še preden sem se lotil opazovanja. Zdaj, ob 04:30, je opazno svetleje, na nebu je že videti, kako je oblačno. Ne! V takem pa že ne bom opazoval!

Rok Vidmar

meseca na nebu vso noč. Najdemo ga v ozvezdju Rib.

V noči s 5. na 6. avgust bo Zemljina polsenca deloma zakrila Luno; mrk se začne ob 01:04 in konča ob 04:14.

12. avgusta nastopi meteorski roj Perzeidov s približno 100 utrinki na uro.

Urška Pajer

Efemeride avgust 2009

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.08.	05:44	20:32	17:50	01:06	CEST
05.08.	05:49	20:26	20:08	05:01	CEST
10.08.	05:55	20:19	21:42	10:30	CEST
15.08.	06:01	20:11	--	16:27	CEST
20.08.	06:08	20:02	06:01	19:51	CEST
25.08.	06:14	19:53	12:29	21:49	CEST
30.08.	06:20	19:44	17:13	00:46	CEST

- ★ **Merkur**v začetku meseca zahaja približno uro za Soncem, vendar je zelo nizko nad obzorjem. Nahaja se v ozvezdju Leva.
- ★ **Venera**je vidna zjutraj, ko vzhaja okoli treh. Konec meseca se iz ozvezdja Dvojčkov preseli v ozvezdje Raka.
- ★ **Mars**je v ozvezdju Bika viden v drugem delu noči. Sprva vzhaja okoli pol dveh, nato pa vse bolj zgodaj in konec meseca vzide že pred eno.
- ★ **Jupiter** sprva vzhaja okoli devetih, nato je nekaj časa viden vso noč, konec meseca pa zaide malo pred peto uro zjutraj. Giblje se v ozvezdju Kozoroga.
- ★ **Saturn** vidimo v začetku meseca zvečer, ko v ozvezdju Leva zahaja okoli desetih.
- ★ **Uran**je sprva na nebu od desetih zvečer, nato pa vzhaja vse bolj zgodaj in je konec

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštne seznama ("mailing liste") **slo-astro**, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijava na <http://www.adj.si/slo-astro>. Trenutno ima lista 130 članov.

Aram Karalič

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli astronomskega.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu